

Last week answers: [link](#)

Lesson 28 - Rheumatology

1 Listen to the dialogue and answer the questions.

Revmatoidní artritida (pan Humlíček): [link](#)

1. Co napsala lékařka do doporučení?	PACIENT MÁ VLEKLÉ POTÍŽE S KLOUBY
2. S jakými potížemi pacient přichází?	BOLÍ HO PRAVÉ RAMENO A OTÉKAJÍ MU ZÁPĚSTÍ
3. Které klouby pacientovi otékají?	OBĚ ZÁPĚSTÍ
4. Čeho si pacient všiml včera?	ZARUDLÉ KLOUBY + HORKOST
5. Jaké změny vidí lékařka na prstech?	PRSTY SE ZAČÍNÁJÍ DEFORMOVAT
6. Na jaké onemocnění se lékařka ptala?	INFEKČNÍ ONEMOCNĚNÍ
7. Jak popsala lékařka rameno?	ZTUHLÉ
8. Které rameno bolí pacienta víc?	PRAVÉ
9. Jaké povolání má pacient?	ZEMĚDĚLEC
10. Kde pracuje nejčastěji?	VENKU
11. Kdy jsou jeho bolesti horší?	V CHLADU A VLHKU
12. Co doporučila lékařka pacientovi?	MĚL BY SE ŠETŘIT (GO EASY, LIT. SAVE HIMSELF),
NENOSIT NIC TĚŽKÉHO A NEPROCHLADNOUT.
13. Na jaké vyšetření půjde pacient?	RENTGEN A ODBĚRY KRVE
14. Jaký lék dostane podle výsledků odběru?	ANTIREVMATIKUM

2 Bolest v kolenou (2/12)

Listen to the dialogue and answer the questions. [link](#)

1. Které koleno bolí pacientku?	OBĚ
2. Jak dlouho si uvědomuje bolest?	ASI ROK, TEĎ SE TO ZHORŠUJE
3. Jak se bolest v poslední době změnila?	ZHORŠUJE SE
4. Kdy má pacientka bolesti?	PŘI NÁMAZE
5. Při jakém pohybu ještě cítí bolest?	KDYŽ VSTÁVÁ ZE ŽIDLE
6. Proč nemůže vydržet bez léků?	ZBLÁZNILA BY SE (GO CRAZY)
7. Co se jí stane někdy v noci?	OBČAS JI TO PROBUDÍ
8. Co se pacientce občas stane při chůzi?	PODLOMÍ SE JÍ KOLENO

3 Bolest v kyčli (2/13) [link](#)

Listen to the dialogue and decide whether the following statements are true (ANO) or false (NE).

1. Pacientka měla dříve pořád bolesti.	ANO/NE – čas od času
2. Bolesti pacientku přešly rychle.	ANO/NE
3. Pacientka trpěla celý život nedostatkem pohybu.	ANO/NE – snažila se cvičit celý život
4. V poslední době se její potíže zhoršily.	ANO/NE
5. Pacientka se zastavuje při chůzi kvůli křečím v kyčli.	ANO/NE

6. Pacientka nebere žádné léky proti bolesti. **ANO/NE – jen ibalgin, mast nepomáhá, masáž taky ne**
7. Pacientka zkusila mast a masáž. **ANO/NE**

4 Fill in the gaps with suitable words. The first letter is given.

- Kdy vám **OTEKLY (VERB)** klouby? – Jsou **OTEKLÉ (ADJECTIVE)** dva týdny, po námaze jsou **OTOKY (NOUN)** vždycky větší. *got swollen / swollen / swellings*
- Ráno mám **ZTUHLÉ** všechny klouby, musím cvičit. *stiff*
- Po cvičení jsou klouby více **POHYBLIVÉ**, můžu s nimi více hýbat. *mobile*
- Bolesti kloubů jsou **STĚHOVAVÉ**, chvíli mě bolí rameno, chvíli zápěstí a potom kotníky. *shifting/moving*
- Jak dlouho vás to koleno bolí? – Mám problémy s kolenem už od **MLÁDÍ**. *youth*
- Máte bolesti v kyčli? - Ano, bolí mě to při každém **POHYBU**. *motion*
- CÍTÍTE** bolest také v tříslech? - Ano, občas mě bolí levé třísla.
- Máte teplotu? – Občas mívám **ZVÝŠENOU** teplotu, ale horečku jsem nikdy neměl. *increased*
- Býváte často unavený? – Ano, v noci špatně spím, bolest mě **BUDÍ** ze spaní. *wakes up*
- Který kloub vás bolí? – U palce levé nohy a kůže kolem kloubu je teplejší a **ZARUDLÝ**. *red*
- Dělali mi **KREVNÍ** testy a zjistili, že mám vysokou pozitivitu revmatoidního faktoru.

5 Make doctor's questions.

- DOKÁŽETE SI ZAPNOUT KNOFLÍKY U KOŠILE / ZVLÁDNETE SI ZAVÁZAT TKANIČKY U BOT?** –
Sám to nedokážu, musím vždycky někomu říct.
- MĚL JSTE NĚKDY NĚJAKOU VÁŽNOU NEMOC?** – Ano, zápal plic.
- BOLÍ TO (I) V KLIDU?** – Ne, jen při pohybu, nejvíc když vstávám ze židle.
- CO VÁS TRÁPÍ A JAK DLOUHO?** – Záda už půl roku, nemůžu se narovnat.
- JAKÁ JE TA BOLEST?** – Je nesnesitelná, nemůžu ji vydržet.

6 Fill in the suitable noun from the box. There are two extra nouns.

lázních	deformity	rehabilitaci	dotek	vyšetření	potíž	vlhku	ztuhlosti	artritida	rukou
---------	-----------	--------------	-------	-----------	-------	-------	-----------	-----------	-------

- Jsou bolesti horší v chladu a **VLHKU**? – V chladu mě to bolí víc, v teple nemám potíže.
- Nemáte ráno pocit **ZTUHLOSTI** zad? – Mám, často mi ráno chvíli trvá, než se rozhýbám.
- Je to chronické zánětlivé onemocnění, revmatoidní **ARTRITIDA**.
- Deformity kloubů na rukou jsou bolestivé na **DOTEK**.
- Chodil jste na **REHABILITACI**? – Ano, tam mě léčili ultrazvukem a laserem. Také jsem měl elektroterapii, masáže a cvičení v bazénu.

6. Měl někdo v rodině podobné potíže? – Ano, babička měla artritidu. Měla **DEFORMITY** malých kloubů na obou rukou a osteoporózu.
7. Jaké **VYŠETŘENÍ** jste měl? – Dělal mi rentgen obou ramenních kloubů, scintigrafii a denzitometrii.
8. Léčil jste se někdy v **LÁZNÍCH**? – Ano, několikrát, vždycky mi léčba pomohla. Letos pojedu zase, lékař mi dal doporučení.

7 Fill in the suitable word from the box. There are two extra words that you do not need.

pokrčí	rozhýbe	otéká	podlomí	zlepšuje	budí	vystřeluje	brní	přejde
--------	---------	-------	---------	----------	------	------------	------	--------

1. Často se mi koleno při chůzi **PODLOMÍ** a nemůžu se postavit na nohu.
2. Po čem se to **ZLEPŠUJE**? – Po lécích mě ty bolesti vždycky rychle **PŘEJDE**.
3. **BRNÍ** vás ruce nebo nohy? – Cítím mravenčení v prstech na rukou už skoro měsíc.
4. Šíří se ta bolest někam? – **VYSTŘELUJE** to do celé dolní končetiny.
5. Bolest je teď velmi silná, často mě **BUDÍ** v noci ze spaní, musím si vzít léky na bolest.
6. Když pacient **POKRČÍ** levou nohu, tak to moc bolí. Musí ji hned natáhnout.
7. Pacientovi má ráno ztuhlé klouby a trvá mu asi půl hodiny, než se **ROZHÝBE**.
8. Pacientka **BERE** denně analgetika a nesteroidní antirevmatika. *missing verb*
9. Co vám **POMÁHÁ** při bolestech? – Nejvíce cvičení s fyzioterapeutem. *missing verb*

8 Match the questions and answers.

1. Prodělal jste nějaké zánětlivé onemocnění?	a. Mravenčení v prstech na rukou.
2. Budí vás bolest v noci?	b. Ve vlhkém a chladném prostředí.
3. Oteklo vám koleno náhle?	c. Potřebuji hůl.
4. Chodíte bez pomoci?	d. Po lécích a po masáži.
5. Kdy máte největší potíže?	e. Zápal plic.
6. Zapnete si sám knoflíky?	f. S tím problémem nemám.
7. Po čem vás ta bolest přešla?	g. Je takový zarudlý.
8. Změnila se nějak barva kloubu?	h. Několikrát, musím si vzít prášky.
	i. Už od mládí.
	j. Ne, postupně.

1. E	2. H / I	3. J	4. C	5. B	6. F	7. D	8. G
------	----------	------	------	------	------	------	------

9 Read and decide whether the following statements are true (ANO) or false (NE).

Pacient 55 let přichází do revmatologické ambulance k vyšetření pro 6 měsíců trvající bolesti pravého ramene a levého kolene. Stěžuje si také na druhý a třetí prst obou rukou, kde byla ortopedem potvrzena ruptura šlach. Jiné kloubní obtíže nemá, sám nepozoroval žádné kloubní otoky. Má ale obavy z revmatoidní artritidy, protože jeho babička měla „revma“ a sestra se léčí s kloubními potížemi. Fyzikální vyšetření nepotvrdilo artritidy. V laboratorních výsledcích je potvrzena vysoká pozitivita revmatoidních faktorů a mírná pozitivita anti-CCP protilátek, ostatní laboratorní výsledky jsou v normě. Zobrazovací vyšetření nebylo indikováno.

1. Pacienta trápí půl roku bolesti ramenního a kolenního kloubu. ANO/NE
2. Pacient má poškozené šlachy na ukazováčku a prostředníčku. ANO/NE
3. Pacient má oteklé klouby. ANO/NE
4. Pacient se bojí artritidy. ANO/NE
5. V rodině pacienta nebyl revmatismus. ANO/NE
6. Laboratorní testy potvrdily vysokou pozitivitu revmatoidních faktorů. ANO/NE
7. Rentgenové snímky potvrdily artritidy. ANO/NE

COMPARISON of ADJECTIVES – REVISION: also in IS material ([link](#))

1. Regular comparison

The comparative of most adjectives is created with the suffix **-EJŠÍ/-ĚJŠÍ** or **-ŠÍ**.

The superlative is always formed by adding the prefix **NEJ-** to the comparative.

2. Irregular comparative forms are e. g. **DOBŘÝ, LEPŠÍ, NEJLEPŠÍ**

1 Complete the chart with the missing forms of adjectives.

Regular		
STARÝ	starší	nejstarší
zdravý	ZDRAVĚJŠÍ	nejzdravější
SILNÝ	silnější	nejsilnější
pomalý	pomalejší	NEJPOMALEJŠÍ
rychlý	RYCHLEJŠÍ	nejrychlejší
KRÁSNÝ	krásnější	nejkrásnější
šťastný	šťastnější	NEJŠŤASTNĚJŠÍ
chytrý	CHYTŘEJŠÍ	nejchytřejší
ČASTÝ	častější	nejčastější
mladý	mladší	NEJMLADŠÍ
těžký	TĚŽŠÍ	nejtěžší
ČISTÝ	čistější	nejčistější
KRÁTKÝ	kratší	NEJKRATŠÍ
drahý	DRAŽŠÍ	nejdražší
hezký	HEZČÍ	nejhezčí
LEHKÝ	lehčí	nejlehčí
TEPLÝ	teplejší	NEJTEPLEJŠÍ
CHLADNÝ	chladnější	nejchladnější
Irregular		
VELKÝ	větší	NEJVĚTŠÍ
dobrý	LEPŠÍ	nejlepší
ŠPATNÝ	horší	nejhorší
malý	MENŠÍ	nejmenší
VYSOKÝ	vyšší	nejnižší
nízký	nižší	NEJNIŽŠÍ
dlouhý	DELŠÍ	nejdelší

2 Use the adjectives in the correct form of comparative or superlative.

1. Mám nepravidelný puls, chvíli je **POMALEJŠÍ** (pomalý) a chvíli **RYCHLEJŠÍ** (rychlý).
2. Po injekci je pacient **KLIDNĚJŠÍ** (klidný) a nebojí se operace.
3. Tato vakcína je podle odborníků **NEJÚČINNĚJŠÍ** (účinný) ze všech.
4. Vaše prognóza je teď **LEPŠÍ** (dobrá) než před týdnem.
5. Praha je jedno z **NEJKRÁSNĚJŠÍCH** (krásná) měst v Evropě.
6. Tento pacient má **NEJTĚŽŠÍ** (těžký) průběh nemoci ze všech a potřebuje plicní ventilaci.
7. Po nehodě jsem měl jen **LEHČÍ** (lehký) otřes mozku.
8. Tentokrát měla nemoc **MÍRNĚJŠÍ** (mírný) příznaky než minule a netrvala dlouho.
9. Interní oddělení je **NEJVĚTŠÍ** (velké) oddělení v naší nemocnici.
10. Asi měsíc mám **VYŠŠÍ** (vysoký) krevní tlak než obvykle.
11. V pátek 21. června bude **NEJDELŠÍ** (dlouhý) den v tomto roce.

ADJECTIVES x ADVERBS:

Adjectives describe nouns. They answer the question **JAKÝ/JAKÁ/JAKÉ?**

JAKÁ je ta káva? – Ta káva je **DOBŘÁ**.

Adverbs often describe verbs. They answer the question **JAK?**

JAK se máš? – Mám se **DOBŘE**. Je **HEZKY** a **TEPLO**. Musíte mluvit **POMALU**.

3 Complete the chart with the missing forms of adjectives/adverbs.

RYCHLÝ	rychle
ŠPATNÝ	špatně
dobry	DOBŘE
HLASITÝ	hlasitě
krásný	KRÁSNĚ
DIVNÝ	divně
smutný	SMUTNĚ
chladný	CHLADNO
HORKÝ	horko
teplý	TEPLO
DLOUHÝ	dlouho
BLÍZKÝ	blízko
DALEKÝ	daleko
hezký	HEZKY
český	ČESKY
NĚMECKÝ	německy
ANGLICKÝ	anglicky
pomalý	POMALU

4 Underline the correct word, either adjective or adverb.

1. Od včera se necítím dobry/dobře.
2. Po operaci pacient douhý/douho spal.
3. Jsem je silny/silně krátkozraký a musím nosit silné/silně brýle.
4. Dávejte si na bolavé místo teplý/teple obklad.
5. Po autonehodě byl řidič těžký/těžce zraněný.
6. Učitel mluvil hlasitý/hlasitě, aby ho všichni slyšeli.
7. Virus se snadný/snadno přenáší mezi dospělými i dětmi.
8. Dnes je krásný/krásně den, je teplý/teple a svítí slunce.
9. Bydlím v Bohunicích blízky/blízko kampusu a chodím na fakultu pěšky.
10. Přeji vám hezký/hezky víkend, mějte se hezký/hezky.

COMPARISON of adverbs

Regular: -EJI/-ĚJI

	COMPARATIVE	SUPERLATIVE
RYCHLE	RYCHLEJI	NEJRYCHLEJI
SILNĚ	SILNĚJI	nejsilněji
POMALU	POMALEJI	nejpomaleji
TEPLO	TEPLEJI	nejtepleji
POZDĚ	POZDĚJI	nejpozději
SLABĚ	SLABĚJI	nejslaběji
LEVNĚ	LEVNĚJI	nejlevněji

Irregular

	COMPARATIVE	SUPERLATIVE
DOBŘE	LÉPE/LÍP	NEJLÉPE/NEJLÍP
ŠPATNĚ	HŮŘE/HŮŘ	nejhůře/nejhůř
MOC, HODNĚ, MNOHO	VÍCE/VÍC	nejvíce/nejvíc
MÁLO	MÉNĚ/MÍŇ	nejméně/nejmíň
DALEKO	DÁLE/DÁL	nejdále/nejdál
BLÍZKO	BLÍŽE/BLÍŽE	nejblíže/nejblíže
BRZY/BRZO	DŘÍVE/DŘÍV	nejdříve/nejdřív
DLOUHO	DÉLE/DÝL	nejdéle/nejdýl
VYSOKO	VÝŠE/VÝŠ	nejvýše/nejvýš
NÍZKO	NÍŽE/NÍŽ	nejníže/nejníž
DRAHO/DRAZE	DRÁŽE/DRÁŽ	nejdraže/nejdraž

5 Underline the correct word, either adjective or adverb.

- Dnes se cítím lepší/lépe, můj stav je teď lepší/lépe než před hospitalizací.
- Když si nevezmu lék, dýchá se mi vždycky horší/hůře.
- Snažím se jíst zdravější/zdravěji než dřív, vařím si zdravější/zdravěji jídla.
- Měl jsem horší/hůře připojení k internetu a horší/hůře jsem rozuměl.
- Na letiště se dostanete rychlejší/rychleji taxíkem, ale autobus je levnější/levněji.

6 Fill in the correct form of adverbs.

- Když budete mluvit **POMALEJI** (pomalu), budu vám **LÉPE** (dobře) rozumět.
- V tomto semestru mám **MÉNĚ** (málo) zkoušek než v minulém semestru.
- Na pravé ucho slyším **HŮŘE** (špatně) než na levé.
- Jan chodí na lekci **NEJPOZDĚJI** (pozdě) ze všech, ale bydlí **NEJBLÍŽ** (blízko) z nás.
- Někdy si kupuji kávu na ulici, ale **ČASTĚJI** (často) chodím do kavárny.
- Do kavárny na České chodím **NEJRADŠI / NEJRADĚJI** (rád) ze všech kaváren.
- Studium medicíny trvá **NEJDÉLE** (dlouho) ze všech.
- Adam odešel z party **NEJDŘÍV/E** (brzy), ale pil **NEJVÍC/E** (hodně) ze všech.

7 Fill in the OPPOSITE adjective/adverb.

1. Dnes jsi **veselejší** než včera, včera jsi byl **SMUTNĚJŠÍ** než dnes.
2. **Nejdál** bydlí studenti z Japonska, **NEJBLÍŽ/E** bydlí studenti z Německa.
3. Srdce mi buší **silněji** než ráno. Ráno mi srdce bušilo **SLABĚJI**.
4. Dnes mám **lepší** náladu, včera jsem měl **HORŠÍ** náladu.
5. O víkendu vstávám **nejpozději**. V pondělí vstávám **NEJDŘÍVE** z celého týdne.
6. Minulý týden bylo **teplejší** počasí. Tento týden je **STUDENĚJŠÍ / CHLADNĚJŠÍ** počasí než minulý týden.
7. Lékař mluví **rychleji** než pacient. Pacient mluví **POMALEJI** než lékař.
8. Studium medicíny je **těžší** než studium sportu. Studium sportu je **LEHČÍ**.
9. Bratr jí **nejvíc** z celé rodiny, ale sestra jí **NEJMÉNĚ / NEJMÍŇ** ze všech.
10. **Nejlépe** vidím velká písmena, ale **NEJHŮŘ/E** vidím malá písmena.
11. Lékař dnes předepsal pacientce **silnější** léky, minule dostala **SLABŠÍ** léky.
12. Po operaci apendixu je hospitalizace **kratší**, po operaci srdce je **DELŠÍ**.